

ECLI

ECLI:NL:RVS:2026:3484

Datum uitspraak

17 juni 2026

Inhoudsindicatie

Bij uitspraak van 20 augustus 2025, ECLI:NL:RVS:2025:3988, heeft de Afdeling de raad van de gemeente Zaanstad opgedragen om binnen 26 weken na verzending van de tussenuitspraak het daarin omschreven gebrek te herstellen. De raad heeft bij besluit van 12 oktober 2023 het bestemmingsplan "Noorderveen" vastgesteld. In dat plan is aan het perceel [locatie] te Assendelft de bestemming "Agrarisch met waarden" toegekend. De Afdeling heeft in de tussenuitspraak, onder 11.3, overwogen dat de raad er ten onrechte van is uitgegaan dat het gebruik voor wonen in die bebouwing niet was toegestaan onder de werking van het bestemmingsplan "Saendelft" en daarmee onder het algemene overgangsrecht van dat plan viel. Evenmin heeft de raad inzichtelijk gemaakt waarom artikel 12, tweede lid, aanhef en onder h, van de planvoorschriften, dat betrekking heeft op een uit te werken bestemming, van toepassing was op het perceel van [appellant]. Ook heeft de raad niet gemotiveerd hoe wordt bepaald of het totale aantal woningen en agrarische bedrijfswoningen meer bedraagt dan 41. De Afdeling heeft daarom de raad opgedragen alsnog te beoordelen of een woonbestemming kan worden toegestaan op het perceel [locatie] en de geluidbelasting ter plaatse mee te nemen in de beoordeling.

Volledige tekst

202306720/3/R1.

Datum uitspraak: 17 juni 2026

AFDELING

BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

[appellant], wonend in [woonplaats],

appellant,

en

de raad van de gemeente Zaanstad,

verweerder.

Procesverloop

Bij uitspraak van 20 augustus 2025, ECLI:NL:RVS:2025:3988, heeft de Afdeling de raad opgedragen om binnen 26 weken na verzending van de tussenuitspraak het daarin omschreven gebrek te herstellen.

De Afdeling heeft het verzoek van de raad om verlenging van de termijn voor het nemen van een herstelbesluit afgewezen.

De raad heeft niet binnen de gestelde termijn aan de opdracht voldaan.

Met toepassing van artikel 8:57, tweede lid, aanhef en onder b, van de Algemene wet bestuursrecht (de Awb) heeft de Afdeling bepaald dat een nadere zitting achterwege blijft. Vervolgens heeft de Afdeling het onderzoek gesloten.

Overwegingen

1. De raad heeft bij besluit van 12 oktober 2023 het bestemmingsplan "Noorderveen" vastgesteld. In dat plan is aan het perceel [locatie] te Assendelft de bestemming "Agrarisch met waarden" toegekend. Artikel 22.7 van de planregels van dat plan luidt: "Het gebruik van het gebouw aan [locatie] te Assendelft voor wonen mag worden voortgezet en wel uitsluitend door de persoon die op het moment van kracht worden van dit plan volgens de gemeentelijke basisadministratie van de gemeente Zaanstad als hoofdbewoner en diens partner staan ingeschreven op het betreffende adres. Een persoon of groep personen die deel uitmaken van het huishouden van de hoofdbewoner mogen in het gebouw wonen zolang ze inwonen bij degene, die als hoofdbewoner dan wel als diens partner volgens de gemeentelijke basisadministratie van de gemeente Zaanstad op het betreffende adres staat ingeschreven op het moment van het van kracht worden van dit plan."

Bij besluiten van 30 mei 2024 en 17 oktober 2024 heeft de raad dit plan gewijzigd. De raad heeft daarbij - voor zover hier van belang - opnieuw de bestemming "Agrarisch met waarden" toegekend aan het perceel. Verder is in artikel 2 van de bij deze twee besluiten behorende planregels bepaald dat de planregels van het plan van 12 oktober 2023 - kort gezegd en voor zover hier van belang - van toepassing zijn, waaronder dus artikel 22.7 van de planregels van dat bestemmingsplan. Dat betekent dat het persoonsgebonden overgangsrecht voor het perceel Vaartdijk 22.7 ook van toepassing blijft onder de plannen van 30 mei 2024 en 17 oktober 2024.

[appellant] heeft beroepen van rechtswege tegen de plannen van 30 mei 2024 en 17 oktober 2024.

2. De Afdeling heeft in de tussenuitspraak, onder 11.3, overwogen dat de raad er ten onrechte van is uitgegaan dat het gebruik voor wonen in die bebouwing niet was toegestaan

onder de werking van het bestemmingsplan "Saendelft" en daarmee onder het algemene overgangsrecht van dat plan viel. Evenmin heeft de raad inzichtelijk gemaakt waarom artikel 12, tweede lid, aanhef en onder h, van de planvoorschriften, dat betrekking heeft op een uit te werken bestemming, van toepassing was op het perceel van [appellant]. Ook heeft de raad niet gemotiveerd hoe wordt bepaald of het totale aantal woningen en agrarische bedrijfswoningen meer bedraagt dan 41. De Afdeling heeft daarom de raad opgedragen alsnog te beoordelen of een woonbestemming kan worden toegestaan op het perceel [locatie] en de geluidbelasting ter plaatse mee te nemen in de beoordeling.

3. De tussenuitspraak verplicht, gelet op artikel 8:51d, in samenhang met artikel 8:51a, tweede lid, van de Awb, de raad om de geconstateerde gebreken te herstellen binnen de daartoe gestelde termijn. De hersteltermijn in de voorliggende procedure eindigde op 18 februari 2026. Deze termijn is ongebruikt verstreken, zodat niet is voldaan aan de door de Afdeling in de tussenuitspraak gegeven opdracht. De geconstateerde gebreken zijn dan ook niet hersteld.

4. Gelet op wat in de tussenuitspraak is overwogen, zijn de bestemmingsplannen van 12 oktober 2023, 30 mei 2024 en 17 oktober 2024 vastgesteld in strijd met artikel 3:46 en artikel 3:2 van de Awb, voor zover het de bestemming "Agrarisch met waarden" in samenhang met artikel 22.7 van de planregels van het plan van 12 oktober 2023 en de van overeenkomstige toepassing verklaring daarvan in de besluiten van 30 mei 2024 en 17 oktober 2024 betreft. Het beroep van [appellant] is daarom gegrond en de besluiten moeten in zoverre worden vernietigd.

De Afdeling ziet aanleiding de raad op te dragen het hierna in de beslissing nader aangeduide onderdeel van deze uitspraak binnen vier weken na verzending van de uitspraak te verwerken in de elektronisch vastgestelde plannen die te raadplegen is op de landelijke voorziening. Het gevolg hiervan is dat het bestemmingsplan "Saendelft" weer van toepassing is op het perceel [locatie].

Proceskosten

5. De raad hoeft de proceskosten niet te vergoeden.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verklaart de beroepen van [appellant] gegrond;

II. vernietigt de besluiten van de raad van de gemeente Zaanstad van 12 oktober 2023, 30 mei 2024 en 17 oktober 2024, waarbij respectievelijk de bestemmingsplannen "Noorderveen", "Herstelbesluit bestemmingsplan Noorderveen" en "Herstelbesluit bestemmingsplan Noorderveen (horeca)" zijn vastgesteld, voor zover in deze drie bestemmingsplannen de bestemming "Agrarisch met waarden" is toegekend aan het perceel [locatie] te Assendelft en voor zover het artikel 22.7 van de planregels van het bestemmingsplan "Noorderveen" van 12 oktober 2023 betreft;

III. draagt de raad van de gemeente Zaanstad op om binnen vier weken na verzending van deze uitspraak ervoor zorg te dragen dat het hiervoor vermelde onderdeel II wordt verwerkt in de elektronisch vastgestelde plannen die te raadplegen zijn op de landelijke voorziening;

IV. gelast dat de raad van de gemeente Zaanstad aan [appellant] het door hem voor de behandeling van het beroep betaalde griffierecht ten bedrage van € 184,00 vergoedt.

Aldus vastgesteld door mr. B.P.M. van Ravels, lid van de enkelvoudige kamer, in tegenwoordigheid van mr. W.S. van Helvoort, griffier.

Het lid van de enkelvoudige kamer is verhinderd de uitspraak te ondertekenen

w.g. Van Helvoort
griffier

Uitgesproken in het openbaar op 17 juni 2026

361

Raadsvoorstel en besluitnota

Onderwerp

Herstelbesluit bestemmingsplan Noorderveen (horeca)

Gevraagd besluit

1. Het Herstelbesluit bestemmingsplan Noorderveen (horeca), bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in NL.IMRO.0479.STED3937BP-0301 (vaststelling) en bijbehorende bestanden vast te stellen;
2. geen exploitatieplan voor het herstelbesluit van het bestemmingsplan vast te stellen.
3. akkoord te gaan dat sprake is van een spoedeisend belang in verband met de referendumverordening en te besluiten tot onmiddellijke bekendmaking en daarmee inwerkingtreding van het besluit.

Geheimhouding op grond van de Gemeentewet

Openbaar

(Correctief) referendum

Dit besluit is wel spoedeisend referendabel omdat het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan binnen twee weken na vaststelling, op grond van de Wro, gepubliceerd moet zijn (zie referendumverordening) en daarmee treedt dit besluit direct in werking. Het betekent niet dat er geen referendum over dit besluit mogelijk is. Kiesgerechtigden kunnen over dit besluit wel een referenduminitiatief starten.

Kernverhaal

Op 12 oktober 2023 heeft de raad het bestemmingsplan Noorderveen vastgesteld. Nadien is gebleken dat de in het bestemmingsplan opgenomen mogelijkheden voor horeca te krap zijn omschreven. Gezien recente nieuwe jurisprudentie kan met een herstelbesluit met toepassing van het oude (Wro-)recht in die omissie worden voorzien.

Aanleiding

Na vaststelling van het bestemmingsplan Noorderveen op 12 oktober 2023 is gebleken dat de in het bestemmingsplan opgenomen mogelijkheden voor horeca te krap zijn omschreven. Gezien de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 27 maart 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:1174) ontstaat de mogelijkheid om met toepassing van het oude recht, geconstateerde omissies in een bestemmingsplan te herstellen.

Beoogd resultaat

Dit herstelbesluit voorziet erin dat met toepassing van het oude recht, de in het bestemmingsplan Noorderveen opgenomen regeling voor horeca beter kan worden omschreven.

Kader

Wro

Awb

Uitspraak afd. bestuursrechtspraak Raad van State d.d. 27 maart 2024
(ECLI:NL:RVS:2024:1174)

Argumenten en afwegingen

Op 12 oktober 2023 heeft uw raad het bestemmingsplan Noorderveen vastgesteld. Nadien is gebleken dat bij de bestemming 'Recreatie' de mogelijkheden voor horeca iets te krap zijn omschreven in de planregels. Het gaat hier met name om de horeca-voorziening bij de kinderboerderij De Bonte Belevens. Met de exploitanten was afgesproken dat hetgeen in de op 1 november 2017 afgegeven gedoogbeschikking is vermeld, zoveel als mogelijk wordt

opgenomen in het bestemmingsplan. In het bestemmingsplan is dit evenwel terecht gekomen als zijnde horeca, ondergeschikt aan de functie 'kinderboerderij'. Met deze omschrijving wordt geen recht gedaan aan de gedoogbeschikking en bovendien hebben de exploitanten nadien nog expliciet aangegeven ook zelfstandige horeca activiteiten uit te oefenen die niet gerelateerd en ondergeschikt zijn aan de functie 'kinderboerderij'. Wel lopen de openingstijden van de horeca gelijk op met die van de kinderboerderij. Dat betekent dat ook de horeca-activiteiten alleen overdag plaatsvinden (uiterlijk tot 19.00 uur).

Het bestemmingsplan Noorderveen ligt nu voor bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State voor enkele beroepszaken.

Deze hebben geen betrekking op het aspect horeca.

Op de ingediende beroepen is nog niet beslist en het bestemmingsplan is dan ook nog niet onherroepelijk.

Artikel 6.19 Algemene wet bestuursrecht (Awb) biedt in dit soort gevallen de mogelijkheid voor de raad om hangende de beroepsprocedure onvolkomenheden uit het oorspronkelijke vaststellingsbesluit te herstellen in de vorm van het nemen van een zogenaamd herstelbesluit.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in haar uitspraak van 27 maart 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:1174) bepaald dat bij het nemen van herstelbesluiten ex artikel 6:19 Awb het oude Wro-recht van toepassing is.

De Afdeling trekt dat ook door voor besluiten die zien op een wijziging van het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan, zolang nog geen uitspraak is gedaan.

Met toepassing van art. 6.19 Awb kan de raad gezien het bovenstaande alsnog een betere regeling van de horeca in het bestemmingsplan opnemen met toepassing van Wro-recht.

Voorwaarde om dit te kunnen doen is dat het bestemmingsplan door het herstelbesluit niet een geheel ander karakter krijgt; het moet gaan om ondergeschikte wijzigingen.

Daarvan is in dit geval sprake en daarom kan ook worden volstaan met het nemen van een raadsbesluit, zonder dat daaraan voorafgaand de gehele totstandkomingsprocedure voor een bestemmingsplan hoeft te worden doorlopen (opstellen ontwerpbestemmingsplan, ter visielegging daarvan, indienen zienswijzen). Wel kan tegen het herstelbesluit, dat na vaststelling voor zes weken ter inzage moet worden gelegd, beroep worden ingesteld.

Draagvlak

Draagvlak bij de exploitanten van de Bonte Belevens is aanwezig en moet verder blijken uit het feit of tegen het herstelbesluit al dan niet beroep wordt ingesteld.

Aansluiting externe ontwikkelingen

Uitspraak Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State d.d. 27 maart 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:1174)

Financiële consequenties

Er zijn geen financiële consequenties aan dit voorstel. Er hoeven geen kosten te worden verhaald, een exploitatieplan is niet nodig.

Juridische consequenties

Bevoegdheid

Artikel 6.19 Awb biedt in verbinding met artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening de raad de mogelijkheid om hangende een beroepsprocedure tegen een bestemmingsplan een zogenaamd herstelbesluit te nemen. Met zo'n besluit worden aanpassingen van ondergeschikte aard in het onderliggende bestemmingsplan mogelijk gemaakt. Omdat het om aanpassingen van ondergeschikte aard gaat, mag in een dergelijk geval de ontwerpfase worden overgeslagen en kan meteen worden overgegaan tot de vaststelling.

Communicatie/vervolgtraject

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Zaanstad,

Besluit:

1. Het Herstelbesluit bestemmingsplan Noorderveen (horeca), bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in NL.IMRO.0479.STED3937BP-0301 (vaststelling) en bijbehorende bestanden vast te stellen;
2. geen exploitatieplan voor het herstelbesluit van het bestemmingsplan vast te stellen;
3. akkoord te gaan dat sprake is van een spoedeisend belang en te besluiten tot onmiddellijke bekendmaking en daarmee inwerkingtreding van het besluit.

In de vergadering van17.....-.....oktober.....- 2024

De griffier,

Conform de machtiging tekenbevoegdheid raadstukken is dit besluit alleen ondertekend door griffier.

1. Na besluitvorming wordt het herstelbesluit met de aangepaste regels en -toelichting met daarin expliciet aangegeven de wijzigingen als gevolg van het voorliggende herstelbesluit 6 weken ter inzage gelegd voor beroep.
2. De terinzagelegging wordt bekend gemaakt in het Gemeenteblad en het Zaans Stadsblad.
3. Het herstelbesluit is beschikbaar via de website www.ruimtelijkeplannen.nl.